

KOMENTÁR k ročnému výkazu o kultúrno-osvetovej činnosti za rok 2008

Štatistické zisťovanie v roku 2008 sa vykonávalo nových podmienkach. Novinkou bol prechod na jednostupňový zber výkazov, ktorý vykonávalo Národné osvetové centrum (NOC). Z iniciatívy MK SR sa realizoval elektronický zber dát na báze jednotlivých zberných jednotiek tak ako v minulom roku. Niektoré spravodajské jednotky (SJ) poslali požadované informácie v elektronickej podobe, ale len veľmi málo ich bolo doručených v požadovanom formáte a rozsahu vyplnenia. NOC dodatočne tieto SJ digitalizovalo na základe zaslaných formulárov KULT od jednotlivých obcí a miest.

Zber a vyplňanie formulárov v papierovej podobe mali obce a mesta uskutočniť do 23.2.2009. Veľa formulárov prišlo po tomto termíne. Najmä mestá a mestské časti poukazovali na veľmi krátky čas pre získanie požadovaných údajov. Okrem toho sa vyskytli nezrovnalosti s štatistickými kódmi na prvej strane výkazu.

Štatistické výkazy KULT za rok 2008 odovzdalo 86% SJ, neodovzdalo 14% SJ. V predchádzajúcom roku neodovzdalo 4% obcí štatistické hlásenie. Návratnosť štatistických výkazov bola zameraná na získanie informácií hlavne z väčších obcí a miest. Opakovane konštatujeme, že štatistické zisťovania neodovzdávajú zväčša veľmi malé obce, ktoré takmer žiadnu kultúrnu činnosť nevykonávajú. Predpokladáme, že absencia výkazov od týchto obcí výrazne neskresľuje štatistiku kultúrnych aktivít.

V roku 2008 v porovnaní s predchádzajúcim rokom poklesol počet vykazovaných kultúrno-osvetových zariadení a subjektov (KOZ) na 3 350 KOZ (pokles o 258). Samosprávne kultúrno-osvetové zariadenia sa podieľali z toho počtom 1 991 zariadení, kde nastal pokles o 263 zariadení.

Z tohto počtu sa znížil aj celkový počet zariadení s právnou subjektivitou na 650 KOZ (pokles o 14 zariadení).

V rámci regionálnej samosprávy v porovnaní s predchádzajúcim obdobím vzniklo 1 nové pracovisko Hontiansko-ipeľské osvetové stredisko Veľký Krtíš.

Pozitívnu skutočnosťou bol nárast počtu zamestnancov v týchto zariadeniach oproti minulému roku o 50,9 zamestnancov (3 493,14 zamestnancov). Pokles bol zaznamenaný v počte odborných pracovníkov o 131,4 odborných pracovníkov. V rámci samosprávnych kultúrno-osvetových zariadení bol taktiež zaznamenaný pokles o 205 pracovníkov (2998 zamestnancov), z toho v obecnej samospráve poklesol počet zamestnancov o 263 (1 991 zamestnancov).

V roku 2008 sa uskutočnilo v SR spolu 78 878 kultúrno-osvetových podujatí. V porovnaní s rokom 2007 je to o 9 053 podujatí menej. V štruktúre podujatí bol zaznamenaný pokles počtu vo všetkých sledovaných kategóriách. Pokles realizovaných podujatí kopíruje pokles KOZ vykonávajúcich tieto aktivity.

V oblasti hospodárenia KOZ sa celkový pokles prejavil aj v objeme vynaložených prostriedkov do tejto časti kultúry. Náklady na kultúrnu činnosť sa znížili o 142 993 tis. Sk (535 493 tis. Sk). Šetrenie sa prejavilo najmä v oblasti obecnej samosprávy. V roku 2008 poklesli aj mzdové náklady zamestnancov v tejto časti kultúry o 15 202 tis. Sk (448 157 tis. Sk). V oblasti kapitálových výdavkov sa vynaložilo v roku 2008 menej o 95 339 tis. Sk (73 148 tis. Sk).

Záujmové vzdelávanie v sledovanom období zaznamenalo taktiež pokles v počte cyklických podujatí o 105 podujatí (7 270 podujatí), zároveň v roku 2008 poklesol aj priemerný počet účastníkov až o 14 835 osôb (48 905 priemerného počtu osôb). Pri jednorazových záujmových vzdelávacích podujatiach počet aktivít v roku 2008 poklesol v porovnaní s rokom 2007 o 1 817 aktivít (13 739 podujatí). Tak ako v predchádzajúcom roku sa znížil aj počet účastníkov tejto formy vzdelávania o 112 818 osôb (706 489 účastníkov), čo považujeme negatívny trend.

Sledované parametre záujmovej umeleckej činnosti boli v roku 2008 nasledovné: počet záujmových umeleckých kolektívov klesol o 378 (5 787 kolektívov). Pokles nastal aj v počte členov týchto kolektívov o členov (83 222 členov kolektívov). Zaznamenali sme pokles v počte jednotlivcov participujúcich na záujmovej umeleckej činnosti o 1 210 jednotlivcov (17 425 jednotlivcov) a klesol aj počet aktivít záujmovej umeleckej činnosti až o 5 638 aktivít (42 166 aktivít).

Spracoval: Ing. Michal Krafčík, Národné osvetové centrum